

Stručni rad

SUBOTNJA ŠKOLA ZA TALENTIRE I UČENIKE

Martina Prejac, profesorica geografije i povijesti,
OŠ Ljudski vrt, Župančičeva 10, Ptuj

Sažetak

U procesu učenja važno je aktivnim oblicima i metodama rada pridonijeti da poučavanje i učenje bude što ugodnije za učenike i nastavnike, čime se potiče učenike i povećava njihova odgovornost za vlastito učenje. Također je važno razvijati i kreirati učenje kroz kretanje, što se postiže uključivanjem dodatnih oblika kretanja u školsko okruženje i školske sate. Druge subote u mjesecu listopadu krenuli smo s talentiranim i znatiželjnim učenicima u sjeveroistočnu Sloveniju na putovanje učenja, otkrivanja i istraživanja. Pogledali smo aktualnu izložbu grafika Marca Chagalla, prošetali poučnom stazom Sunce i planeti i promatrali Sunce solarnim teleskopom, posjetili Avanturistički park Vulkanija i posjetili geološki muzej, gdje smo učili o mineralima i naučili puno zanimljivih stvari. Učenicima je ovakav način rada zanimljiviji jer je rad opušteniji, omogućava druženje s prijateljima, zabavan je i edukativan, učenje je kroz kretanje koje povećava motivaciju, olakšava razumijevanje i poboljšava pamćenje. Učenici su dan proveli „zdravo“ i kući su se vratili puni znanja, lijepih dojmova i zanimljivih informacija.

Ključne riječi: učenje, kretanje, školsko okruženje, školski sat, subotnja škola, talentirani učenici

1. UVOD

Suvremeni način života je sve neaktivniji i sve više sjedilački, što je povezano s pojavom brojnih bolesti. Svatko od nas mora biti svjestan da dostatna i redovita tjelovježba donosi niz pozitivnih dobrobiti u svim životnim dobima jer štiti i jača tjelesno i psihičko zdravlje. [2] U školi je važno stvarati i razvijati učenje kroz kretanje, jer aktiviranjem tijela aktivira se i mozak. To postizemo uključivanjem dodatnih oblika kretanja uz redovne oblike kretanja u okruženje za učenje i školske sate. Prošle školske godine naša se škola prijavila za novi eksperiment pod nazivom Kretanjem i zdravljem za dobro tjelesno i psihičko blagostanje. Naša škola već nekoliko godina surađuje u novom konceptu proširenog programa osnovne škole.

Ciljevi eksperimenta:

- podići svijest o važnosti tjelesnog i psihičkog zdravlja za dobrobit i kvalitetu života
- izgraditi razumijevanje važnosti svakodnevnog vježbanja, uravnotežene prehrane, zdravog i sigurnog okoliša, opuštanja i odmora
- upoznati i aktivno sudjelovati u različitim tjelesnim aktivnostima, razvijati navike zdravog života
- podići svijest o prevenciji rizičnog ponašanja, prevenciji nesreća i ozljeda, te naučiti osnove prve pomoći, brige o higijeni, sigurnog i zdravog spolnog odnosa, sigurnog kretanja
- formirati pozitivan stav prema kretanju, hrani i prehrani, okolišu, sebi i drugima te razvijati pozitivne stavove, navike i načine djelovanja.

Istraživanja su pokazala da djeca koja su tjelesno aktivna lakše i prije pamte naučeno gradivo, imaju bolju sposobnost koncentracije i troše manje vremena na školske obveze od druge djece. Kretanje također dobro utječe na njihovo opće stanje, jača imunološki sustav, a time i zdravlje. [2]

2. VAŽNOST KRETANJA U PROCESU UČENJA

Uz obitelj, važan utjecaj na kretanje djeteta ima i škola, jer u toj sredini djeca provode najveći dio dana. Osim što kroz tjelovježbu brinemo o dobrom tjelesnom i psihičkom zdravlju djece, brinemo i o učinkovitom učenju. Ako učenje uz vid, sluh i govor uključuje i kretanje, to povećava motivaciju, olakšava razumijevanje i poboljšava pamćenje. Dijete koje će biti tjelesno aktivno kroz to će naučiti i da su za uspjeh nužni odlučnost, disciplina i odricanje. [1]

3. SUBOTNJA ŠKOLA ZA TALENTIRANE I RADOZNALIJE UČENIKE

U našoj školi, uz redoviti nastavni rad, veliki naglasak stavljamo na talentirane i znatiželjne učenike koji žele raditi i stvarati na drugačiji način.

U radu s darovitim učenicima, uz brojne druge aktivnosti, provode se i subotnje škole koje zahtijevaju međupredmetnu (interdisciplinarno) integraciju, integraciju učenika različite dobi te razvoj i kreiranje učenja kroz pokret.

3.1 PROCEDURA JEDNE OD SUBOTNIJH ŠKOLA ZA UČENIKE OSNOVNE ŠKOLE LJUDSKI VRT

Jedno od subote u listopadu krenuli smo na putovanje učenja, otkrivanja i istraživanja u sklopu rada s talentiranim učenicima. Put nas je vodio do sjeveroistočne Slovenije, gdje smo stali u Lendavi i pogledali aktualnu izložbu grafika jednog od najvećih umjetnika prošlog stoljeća, Marca Chagalla. Učenike su impresionirale Chagallove litografije u boji ili biblijske ilustracije. Ovdje smo također vidjeli zanimljive zbirke leptira i bakrenih kipova.

Slika 1: Chagallove litografije

Slika 2: Izložba bakrenih skulptura

Istraživanje smo nastavili u Strehovcima, gdje je uređena Učna staza Sunce i planeta. Pomoću radnih listića putovali smo od planeta do planeta, brojali korake i uspoređivali ih sa stvarnim udaljenostima pojedinih planeta od Sunca. Promatrali smo model našeg Sunčevog sustava u mjerilu 1:1 000 000 000 i promatrali Sunce solarnim teleskopom.

Slika 3: Početak staze učenja Sunca i planeta

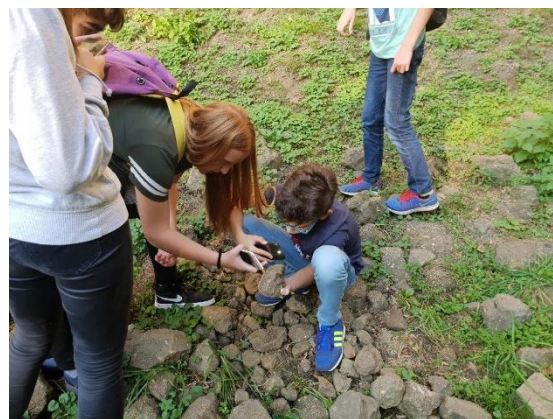

Slika 4: Brojanje koraka

Posjetili smo Pustolovni park Vulkanija u općini Grad na Goričkem. Išli smo vlakom do kamenoloma kako bismo pronašli mineral olivin. Naša potraga je bila neuspješna. U Vulkaniji smo vidjeli erupciju vulkana Gorica. Učili smo o različitim vrstama vulkana, prošetali vulkanskim podzemljem i pogledali 3D film sa specijalnim efektima o nastanku svemira i Zemlje. Liftom smo se spustili u srce vulkana, a na površinu vratili Oliwevim podzemnim vlakom koji nam je pružio pravu adrenalinsku vožnju. Osim Vulkanije, posjetili smo i geološki muzej, gdje smo učili o mineralima (uključujući i mineral olivin) te saznali puno zanimljivosti o stijenama.

Slika 5: U kamenolomu

Slika 6: Traženje minerala olivina

Slika 7: Prikaz erupcije vulkana

Slika 8: Izložba minerala

Učenici su se kući vratili puni znanja, lijepih dojmova i zanimljivih informacija.

4. ZAKLJUČAK

Današnji način života postaje sve više neaktivan i sjedilački, što doprinosi razvoju raznih zdravstvenih poremećaja. Redovito i dovoljno kretanje kod djece je vrlo važno jer utječe na njihov cjelokupni razvoj. Suvremena škola temelji se na istraživačkom, kreativnom i projektnom radu učenika. U nastavi prirodnih znanstvenih predmeta veliki naglasak stavljamo na istraživanje, eksperimentiranje, praktični i terenski rad. Učenicima je ovakav način rada zanimljiviji, rad je opušten, aktivan, malo je sjedećeg rada, surađuju s drugim učenicima, razvijaju pozitivne međusobne odnose, svoju kreativnost i interese, obogaćuju opće znanje i uvid, stječu nova znanja, jačaju svoju pozitivnu sliku o sebi i brinu o svom tjelesnom i psihičkom zdravlju jer su u stalnom pokretu. Ovo također brže aktivira mozak.

5. LITERATURA

[1] Važnost redovite tjelovježbe za djecu i adolescente, dostupno na: www.zdravjevsoli.si/index.php?option=com_content&view=article&id=169 (10.11.2018.)

[2] Sjedilački način života, dostupno na: www.nijz.si/sl/oznake/sedec-zivljenski-slog (10. studenog 2018.)